

Gonçal Grau Muedra
President de l'ACV Tirant lo Blanc
Carrer Campoamor, 91. Regidoria de Joventut
46022 València

Data 03 JUN 2019

EIXIDA PL405/1645

ODL R11/2019

En relació amb la reclamació presentada per l'Associació Cívica Valenciana Tirant lo Blanc en la qual informa de l'existència de cartells informatius redactats únicament en castellà a les instal·lacions de Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana (FGV) a Museros, li remet la resposta del Director gerent de Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana.

El director general de Política Lingüística
i Gestió del Multilingüisme,

Firmat per Rubén Trenzano Juan el
31/05/2019 13:11:54

OFICINA DE DRETS LINGÜÍSTICS
Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i
Esport

En contestació al seu escrit de data 08.05.2019, amb entrada en FGV el dia 13.05.2019, referit a la reclamació presentada per l'Associació Cívica Valenciana Tirant lo Blanc relatiu a l'existència en les dependències de l'estació de Museros de la Línia 3 de Metrovalencia, de cartells informatius redactats únicament en castellà, en compliment del que s'estableix en l'article 11 del Decret 187/2017, de 24 de novembre, del Consell, pel qual es regula el funcionament de l'Oficina de Drets Lingüístics, hem d'informar en els següents termes.

S'han donat les instruccions oportunes per a la substitució del cartell que figura en la primera imatge inclosa en la reclamació presentada per un altre redactat de forma bilingüe, depenent la seua substitució del temps de producció i subministrament dels nous cartells que ja han sigut encarregats.

Respecte a aquest element havent d'assenyalar que es tracta d'un disseny elaborat l'any 2009, quan es va dur a terme la campanya promocional per a donar a conèixer la implantació del sistema de targetes sense contacte en les quals es podien carregar diferents títols de transport de diferents operadors (EMT València, Metrobús i Metrovalencia).

També hem d'informar que la modificació de la senyalèctica i cartelleria informativa existent en les diferents dependències ferroviàries i la instal·lació de les quals es va realitzar fa molt de temps, com és el supòsit tant del cartell al·ludit en el paràgraf anterior, com el text existent en el lateral de la màquina lectora de targetes de títols de transport que figura en la tercera imatge que acompanya la reclamació, es realitza de forma gradual conforme es produeix la renovació dels elements o s'observa una deterioració dels mateixos en les revisions periòdiques que es realitzen, fonamentant-se aquesta actuació en raons d'eficiència econòmica i organitzativa.

Per això, i així com pròximament se substituirà el cartell que figura en la primera imatge de la reclamació per un altre redactat de forma bilingüe com ja s'ha assenyalat, l'adhesiu lateral que consta en l'última imatge serà retirat, en tractar-se d'un element dissenyat inicialment com a decoratiu, que no informatiu, quan es constata la seua deterioració, atès que no es considera organitzativa i econòmicament eficient procedir a la seua substitució donada la seua falta d'importància a nivell informatiu per als nostres clients.

D'altra banda, també volem posar de manifest que dins de les activitats establides en el Pla d'Actuació dissenyat per FGV per a la revisió i manteniment dels diferents elements

informatius disposats en les dependències de les explotacions ferroviàries/tramviàries de Metrovalència i TRAM d'Alacant, recentment es va realitzar la revisió dels elements existents en l'estació de Museros, comprovant-se que tota la cartelleria i senyalètica existent en aquesta dependència complia amb la normativa lingüística d'aplicació, a excepció de tres elements sobre els quals es va actuar conforme s'indica a continuació:

1. La cartelleria instal·lada en la màquina lectora de targetes de títols de transport, que únicament estava en llengua castellana, es va modificar mitjançant la disposant la instal·lació d'un vinil redactat en valencià i castellà, com es pot observar en la imatge que com a Annex I s'acompanya i s'ha explicat anteriorment.

2. Cartells instal·lats en els passos adscrits al servei ferroviari en compliment del que es disposa en l'Ordre d'1 d'abril de 1996, del Conseller d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, de desenvolupament del Decret 37/1996, de 5 de març, del Govern de la Generalitat Valenciana, sobre normes de seguretat aplicables als passos a nivell en les línies de Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana. Els diferents cartells instal·lats, que únicament figuraven en llengua castellana, van ser substituïts per nous senyals redactats únicament en valencià conforme es pot comprovar en les imatges que com a Annex II s'acompanyen.

3. Intèrfon existent en l'estació de Museros per a facilitar la comunicació dels usuaris amb FGV en cas de qualsevol tipus de necessitat o incidència. Els botons de l'intèrfon figuren únicament en llengua castellana conforme es pot apreciar en la imatge que com a Annex III s'acompanya, si bé en el mateix element figuraven ja unes planxes, en les zones superior i inferior del botons, en les quals es podien llegir les instruccions en valencià, castellà i anglés. Així mateix es va eliminar la llegenda que figurava en llengua castellana on s'assenyalava "*Interfono para comunicar con el Jefe de vestíbulo*", no modificant-se per la falta d'espai per a la seua inserció bilingüe. L'única cosa que no s'ha pogut modificar per qüestions tècniques, ja que requereix la modificació de tot l'element frontal, ha resultat ser la llegenda que figura associada al testimoni existent per a comprovació de la trucada, així com el botó que s'ha d'estrényer per a poder fer ús d'aquest element.

Per tot l'exposat, entenem que aquesta Entitat ha dut a terme les actuacions que estaven al seu abast per a corregir de forma immediata la situació que va motivar la reclamació formulada per l'Associació Cívica Valenciana Tirant lo Blanc.

Així mateix, volem mostrar el compromís que manté FGV amb la promoció de la difusió de la llengua valenciana, donant-li prevalença en les comunicacions amb els usuaris, servint com a exemple les actuacions realitzades en campanyes, cartells informatius, fullets, impresos, etc., en les quals el contingut es mostra de forma bilingüe i, en cas de no disposar d'espai suficient per a això, s'empra únicament el valencià.

Hem de reconèixer la possibilitat d'existir situacions anàlogues a la que ha motivat la reclamació presentada, si bé també s'ha de tindre en compte que FGV gestiona els serveis de transport de viatgers i les infraestructures de les línies de via estreta i de les línies tramviàries que recorren per la Comunitat Valenciana, a través de dues marques comercials; Metrovalencia que engloba la xarxa que dona cobertura a la ciutat de València, a la seua àrea metropolitana i zones d'influència i TRAM d'Alacant la xarxa de la qual dona servei a la ciutat d'Alacant, la seua àrea metropolitana i l'eix de la Costa Blanca.

Pel que fa a Metrovalencia, amb aquesta denominació comercial es du a terme l'explotació de 9 línies ferroviàries i tramviàries, comptant aquesta Xarxa amb un total de 134 estacions de metro i parades del tramvia. D'aquestes dependències 82 compten amb denominació específica en valencià i 44 amb denominacions no traduïbles en tractar-se de gentilicis amb denominació única o noms propis que no permeten la seua traducció al valencià. Aquestes dependències suposen el 95,52% del total de la Xarxa, la qual cosa permet apreciar l'elevat grau d'utilització del valencià en la denominació d'estacions i parades en l'explotació de Metrovalencia.

Així, totes les parades tramviàries de les Línies 4, 6 i 8 tenen la seua denominació normalitzada, mentre que únicament 8 estacions de les Línies ferroviàries 1, 2, 3, 5, 7 i 9 poden considerar-se com no normalitzada la seua denominació per diferents raons.

El principal objectiu que es persegueix en la nomenclatura emprada per a la denominació de les dependències ferroviàries/tramviàries és permetre una fàcil i ràpida identificació de l'estació o parada amb l'entorn urbà en el qual se situa, seguint-se, a més, els criteris establits en el Llibre blanc del Client d'FGV, en aquells casos en què aqueixa competència recaiga en FGV:

- a) Popularitat: noms fàcilment identificables amb la població o el barri on està situada la dependència ferroviària/tramviària.
- b) Simplicitat: noms curts, que permeten la seua identificació i inclusió en els diferents plans i suports informatius, especialment en els tele-indicadors de les estacions i les unitats de tren.
- c) Especificitat: noms fàcilment distingibles amb els de la resta d'estacions de la xarxa.
- d) Bilingüisme: elecció de noms que puguen ser coincidents en castellà i valencià, a aquest efecte del compliment de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià. En cas de diferència, prevaldrà la designació en valencià, excepte en casos específics de gentilicis o noms emblemàtics o de constatat arrelament en la cultura o tradició popular en castellà.

Quant als cartells informatius hem d'assenyalar que s'editen en tots dos idiomes, amb prevalença del valencià en aquells casos de semblança o falta d'espai per a la correcta inserció del corresponent text; en la senyalística el criteri és el mateix, exceptuant aquells

casos en els quals la retolació es va realitzar fa temps, en els quals, per motius d'eficiència econòmica, la seua substitució i adaptació al valencià es realitza de manera gradual conforme es produeix la renovació dels elements, com ha sigut el supòsit dels cartells existents en l'estació de Museros; la informació en els tele-indicadors d'estacions i trens s'emet exclusivament en valencià i la megafonia en valencià i castellà, sempre amb prevalença del valencià; finalment, els mitjans de comunicació digital (pàgines web, xarxes socials, etc.) empen el valencià per defecte, i els missatges emesos a través d'aquests es realitzen de manera equitativa entre totes dues llengües.

Per tot l'anterior, entenem que els diversos canals de comunicació emprats per aquesta Entitat no menyspreen l'ús del valencià ni incompleixen la normativa sobre l'ús de la llengua pròpia, havent-se de també posar de manifest que en la Xarxa de Metrovalencia existeixen més de 7.000 elements d'informació fixa, per la qual cosa la seua adaptació o renovació ha de realitzar-se tenint en compte els criteris d'eficiència econòmica i aprofitament dels recursos públics posats a la disposició de FGV pel Govern Valencià, al mateix temps que de manera gradual i degudament planificada. En aqueix sentit, cal destacar l'esforç inversor que anualment realitza FGV per al manteniment i millora de la informació i cartelleria, elevant-se l'any passat 2018 la partida pressupostària destinada per a això a 140.000 euros.

A més de l'anterior, hem de traslladar que actualment s'està treballant en col·laboració amb la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esports, i la Direcció General d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat, de la Conselleria d'Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori en l'anàlisi del compliment per part de FGV de la normativa de cooficialitat lingüística actualment vigent, tant pel que fa a la senyalèctica instal·lada en dependències i material mòbil, com en els restants canals d'informació emprats, comprenent aquesta actuació les dues explotacions ferroviàries/tramviàries encomanades a FGV per la Generalitat Valenciana, això és, Metrovalencia i TRAM d'Alacant.

L'objectiu final d'aquesta anàlisi és, una vegada obtingut el diagnòstic de la situació existent, poder escometre les actuacions necessàries per a la normalització dels elements informatius, de manera que es puguen planificar degudament tots els treballs, tant des d'un punt de vista econòmic, mitjançant la inclusió de la deguda consignació pressupostària que permet escometre aquells, com a tècnic, a través de les diverses actuacions necessàries per a dur a terme les modificacions proposades (disseny de senyalèctica, producció, instal·lació, etc.)

De la mateixa manera, i una vegada conegudes les actuacions necessàries a desenvolupar sobre aquells aspectes que afecten els sistemes tècnics que donen suport als canals d'informació electrònics instal·lats en les dependències i material mòbil de FGV, s'hauran de dur a terme els estudis tècnics necessaris que permeten portar a la pràctica aquestes modificacions, donada l'existència de limitacions tècniques que, actualment, impedeixen poder escometre determinades modificacions per la seua possible incompatibilitat amb els sistemes.

Per tot l'exposat, entenem que FGV està desenvolupant les actuacions necessàries perquè, a mitjà termini, es pugui intervenir sobre els canals d'informació existents en les nostres explotacions ferroviàries/tramviàries de Metrovalencia i TRAM d'Alacant a fi d'aconseguir el compliment total i efectiu de la normativa vigent en matèria de cooficialitat lingüística a la Comunitat Valenciana, havent-se de considerar a més, respecte a l'actuació de FGV, les limitacions tècniques i pressupostàries existents.

El Director Gerent

Firmat per Juan Andres Sanchez Jordan el
30/05/2019 13:16:55